

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Ion Petica și Constanția Petica,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Ion Petica și Constanței Petica cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Ion Petica și Constanția Petica împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

*(Dosarul nr. 2r-135/25
PIGD Nr.2-24000659-01-2r-03042025)*

Termenul de exercitare a căii de atac apelul. Încălcarea termenului de procedură fără a solicita repunerea în termen.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Cușnir)
Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (jud. R. Pulbere, A. Malîi, R. Pascari)

16 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților recursul declarat de Ion Petica și Constanția Petica,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 decembrie 2023, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 Chișinău, în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Petica și Constanței Petica cu privire la încasarea datoriei.

2. Prin hotărârea din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 Chișinău, în procedura falimentului. S-a încasat în mod solidar de la Ion Petica și Constanția Petica în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru consumul energiei termice acumulată în perioada noiembrie 2022- octombrie 2023, în sumă de 4 225, 40 de lei. S-a încasat în mod solidar de la Ion Petica și Constanția Petica în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 270 de lei.

3. La 21 noiembrie 2024, Ion Petica și Constanția Petica au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

4. Prin încheierea din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Ion Petica și Constanția Petica împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelanților un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei.

5. Prin încheierea din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru a fost restituită cererea de apel declarată de Ion Petica și Constanția Petica împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

6. La 21 martie 2025, Ion Petica și Constanția Petica au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii cu restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea contestată.

7. În argumentarea recursului au invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu a omis vreun termen de depunere a apelului, or,

hotărârea dată nu i-a fost adusă la cunoștință în nici într-o formă. De altfel, dacă ar fi omis întemeiat termenul de depunere a apelului în condițiile enunțate (de ex. în caz de imposibilitate din motivul spitalizării, alte motive întemeiate care ar fi împiedicat depunerea apelului în termen), ar fi solicitat repunerea acestuia în termenul legal. În context, aflând despre punerea sub sechestru de către executor judecătoresc a surselor financiare ce le aparține (la 10 octombrie 2024) au înțeles că în privința lor a fost emisă o hotărâre în acest sens.

8. Au menționat că nici până la acest moment, atât din partea instanței de fond, cât și din partea instanței de apel nu a recepționat un răspuns cu privire la aducerea la cunoștință a materialelor referitor la dosarul vizat, în care nu a fost informat și nici nu a fost citat legal în conformitate cu prevederile legale.

9. Au precizat că nu au recepționat vreo hotărâre a primei instanțe, și mai mult nu a recepționat nici o citație, notificare sau informație cu privire la examinarea cauzei în instanța de fond. Astfel, nu le sunt cunoscute circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, dat fiind faptul că din motive necunoscute și neimputabile lor, nu au cunoscut despre luarea deciziei în cauză, motiv pentru care au solicitat să li se aducă la cunoștință pentru a depune ulterior un apel motivat, însă instanțele de judecată nu au avut nici o reacție pe marginea acestui aspect.

10. Au susținut că nu au solicitat repunerea în termen, deoarece pentru aceasta cel puțin trebuia să cunoască de hotărârea contestată, dar nu a avut posibilitatea să o conteste în termene legale din motive întemeiate. În cazul dat, sunt motive temeinici justificate, fiindcă nu au cunoscut despre hotărârea instanței de fond și nici nu aveau de unde să cunoască, întrucât nu au fost înștiințați/cițiți, respectiv din motive neimputabile lor, au fost în imposibilitate de a contesta în termen, ceea ce nu cunoșteau de fapt.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

18. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

19. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

20. Art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.”

21. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

22. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

23. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 25 februarie 2025 și expediată recurenților la 3 martie 2025 (f.d.50). Însă la materialele cauzei nu se atestă dovada de recepționare a actului judecătoresc. Prin urmare, recursul declarat la data de 21 martie 2025, se consideră depus cu respectarea termenului de declarare a recursului.

25. În continuare, Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXII din Codul de procedură civilă.

26. În această cauză civilă, conform prevederilor art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

27. Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa recurenților Ion Petica și Constanția Petica, indicată inclusiv în cererea de apel nemotivată (f.d.30), însă plicurile cu avizele de recepție/livrare au fost returnate instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.22).

28. În context, conform pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prin noțiunea de trimitere nereclamată – se înțelege trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

29. În temeiul pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc.), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

30. Succesiv, dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 27 mai 2024, cauza fiind examinată în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă (f.d.24).

31. Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 28 mai 2024.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

33. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 mai 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare

zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 28 mai 2024, ultima zi a termenului fiind data de 26 iunie 2024.

34. Cererea de apel împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de Ion Petica și Constanția Petica, la data de 21 noiembrie 2024, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

35. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 25 februarie 2025, corect a restituit apelul declarat de Ion Petica și Constanția Petica împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal (f.d.47-49).

36. La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 27 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelanții/recurenții nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

37. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, precum că termenul de depunere a apelului nu a fost omis, deoarece, hotărârea instanței de fond nu le-a fost adusă la cunoștință în nici într-o formă. Or, art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, reglementează expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

38. Așadar, Completul de judecată notează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Ion Petica și Constanția Petica, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

39. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Ion Petica și Constanția Petica, nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă. Or, instanța de apel nu are dreptul să efectueze ex officio repunere în termen a apelului, în lipsa unei astfel de cereri formulate de către apelantă în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea

participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

42. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituție și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

43. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ion Petica și Constanția Petica, împotriva încheierii din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, cu menținerea încheierii contestate.

44. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,
COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Ion Petica și Constanția Petica.

Menține încheierea din 25 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Ion Petica și Constanței Petica cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat